

Ćwiczenia lewopółkulowe

Specyficzne problemy, dotyczące kłopotów w opanowaniu umiejętności czytania, obserwowane u niektórych dzieci, mogą być spowodowane brakiem hamowania aktywności prawopółkulowej. Wówczas w przebieg czytania włączają się mechanizmy prawopółkulowe, dziecko nastawione jest na całościowy odbiór nowych informacji. Lewa półkula staje się dominująca dla funkcji mowy i językowego przetwarzania. Ze wzrostem specjalizacji językowej lewej półkuli wiąże się szybszy rozwój czynności mowy, a tym samym czynności poznawczych oraz intelektualnych. Nabywanie umiejętności językowych zależy od stopnia specjalizacji półkuli lewej – im stopień specjalizacji wyższy, tym doskonalszy stopień umiejętności.

FUNKCJE LEWEJ PÓLKULI MÓZGU:

- opracowuje informacje sekwencyjnie (analitycznie, krok po kroku),
- działa według programu odkrywając relacje między elementami,
- porządkuje sekwencyjnie,
- przetwarza reguły (w tym językowe),
- przetwarza czas linearnie,
- Odbiera, zapamiętuje i wytwarza informacje językowe,
- przetwarza linearnie teksty czytane (czyta ze zrozumieniem),
- „dostrzega” elementy liter, wszystkie kropki i kreski (ś, ć, ź, ż, dź), a także „widzi” zależność między obecnością znaku lub jego brakiem (w literach l, ł lub n,ń),
- dokonuje porównania bodźców poprzez ujęcie relacji związków między nimi np. kreseczka (t), nie ma kreseczki (l); jest pętelka (ą), nie ma pętelki (a),
- odbiera, rejestruje upływający czas,
- przetwarza materiał związany z cichym czytaniem,
- ukierunkowuje uwagę,
- odbiera, identyfikuje i różnicuje dźwięki mowy.

Dysfunkcje lewej półkuli mózgu zawsze prowadzą do problemów z odbiorem i tworzeniem przekazów językowych.

Jeśli u dziecka brak hamowania aktywności prawopółkulowej to w przebieg czytania włączają się mechanizmy prawopółkulowe, wówczas:

- dziecko widzi napisany tekst – jako obrazek,
- jest nastawione na całościowy odbiór nowych informacji (widzi sekwencje sylab jako bodźce nieznane) odczytuje słowa na podstawie całościowego odbioru tekstu lub umieszczonej obok ilustracji,
- dąży do identyfikacji poszczególnych liter – co uniemożliwia zrozumienie znaczenia odczytywanego słów.

Aby dziecko sprawnie posługiwało się językiem, czytało i pisało muszą rozwinąć się następujące sprawności umysłowe uzależnione od prawidłowego funkcjonowania mechanizmów lewopółkulowych:

- **SEKWENCJE WZROKOWE, SŁUCHOWE, RUCHOWE** (dostrzeganie, naśladowanie, odtwarzanie kolejnych bodźców),
- **RELACJE ROZUMIANE I WYRAŻANE JĘZYKOWO** (relacje przestrzenne, czasowe),
- **ROZUMIENIE I ABSTRAHOWANIE REGUŁ** (dlaczego tak?),
- **ANALIZA I SYNTEZA WZROKOWA** (np. dostrzeganie różnic),
- **SŁUCH FONEMOWY.**

JAK WSPOMAGAĆ PRACĘ LEWEJ PÓŁKULI?

SEKWENCJA – najważniejsze pojęcie dotyczące stymulacji lewej półkuli.

- Sekwencja jest ciągiem znaków (symboli) stanowiącym uporządkowaną wg. określonej reguły strukturę linearną.
- Sekwencje potrzebne są do mówienia, czytania, pisania, rozumienia, działania, myślenia, porządkowania świata.

Etapy ćwiczeń:

- naśladowanie (odwzorowywanie) - uczenie się przez naśladowanie,
- kontynuowanie - uczenie się przez współdziałanie,
- uzupełnianie - uczenie się przez współdziałanie,
- samodzielne układanie sekwencji i kodowanie - uczenie się przez instrukcję.

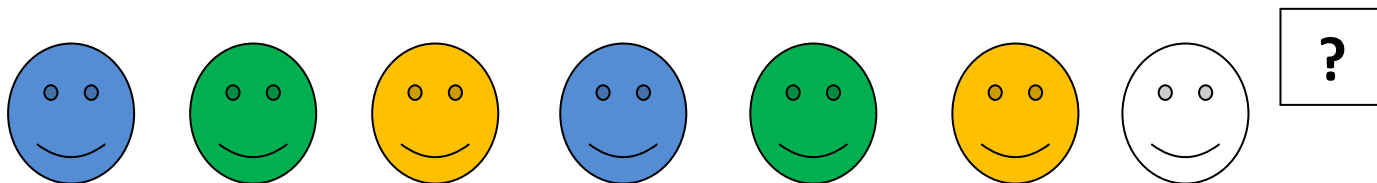
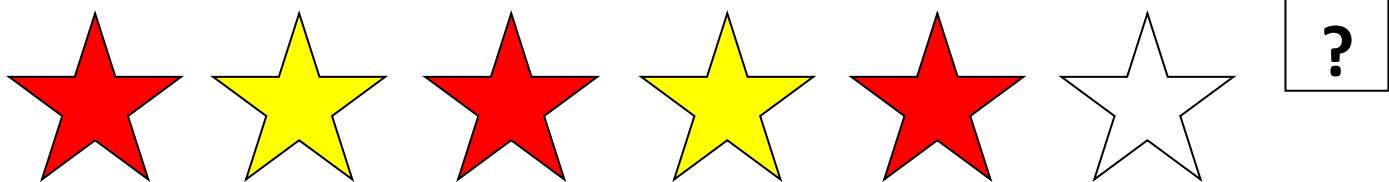
Rodzaje materiału:

- tematyczny (np. auto, piłka, pies),
- atematyczny (np. kształty).

Przykłady ćwiczeń:

NAŚLADOWANIE SEKWENCJI

Dziecko nie odkrywa jeszcze zasady, w sposób świadomy naśladuje jedynie ułożenie elementów w odpowiedniej kolejności Ważne! Od lewej do prawej!

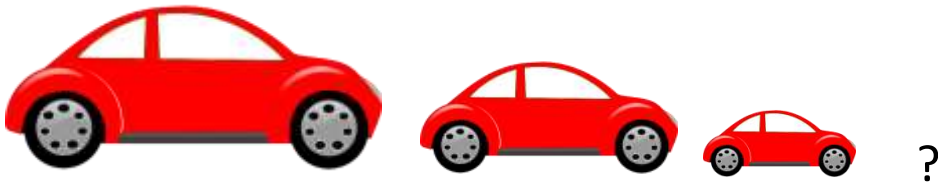
KONTYNUOWANIE SEKWENCJI

Dziecko układa elementy wg. określonej zasady (ma poznać regułę i zastosować ją podczas porządkowania obrazków).

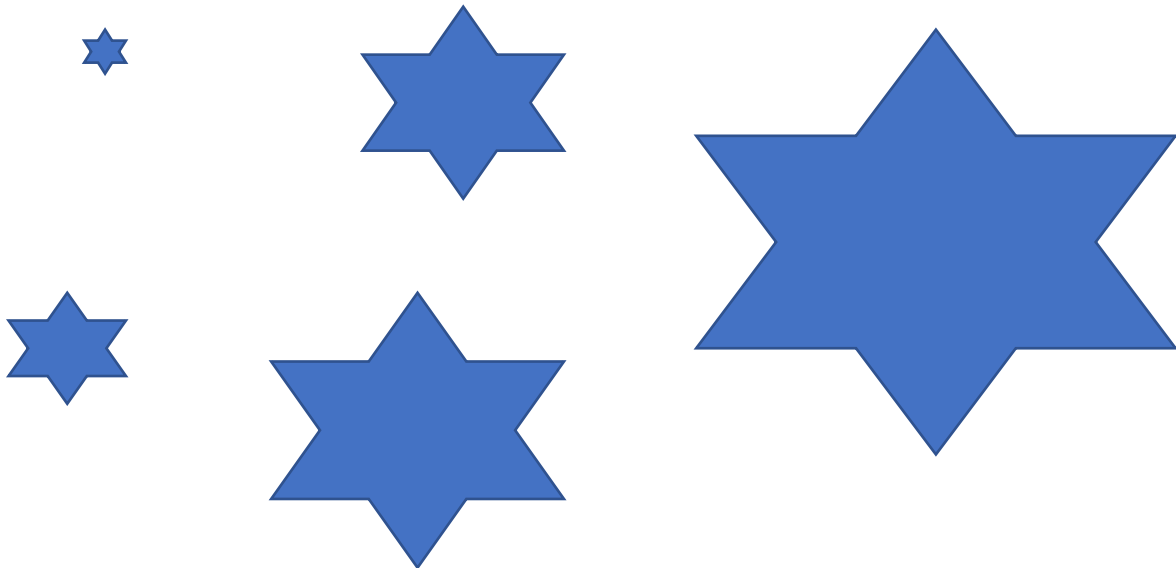

SZEREG

Ciąg linearnie uporządkowany wg. przyjętej reguły (np. od najmniejszego do największego elementu), w szeregu elementy nie powtarzają się. Tak jak w przypadku sekwencji kolejne etapy to: naśladowanie, kontynuowanie, uzupełnianie.

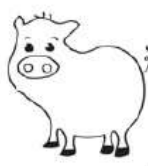
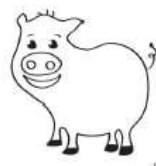
WYTNIJ I UŁÓŻ OD NAJMNIEJSZEGO DO NAJWIĘKSZEGO (OD GÓRY DO DOŁU).

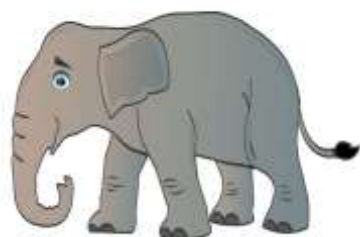
ANALIZA I SYNTEZA WZROKOWA

DOSTRZEGANIE RÓŻNIC czyli zależności między dwoma lub większą ilością elementów.

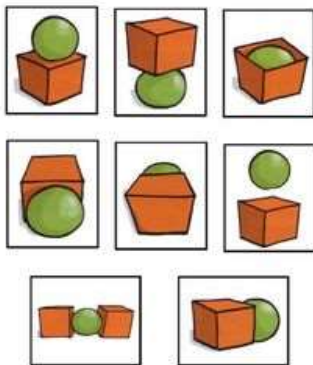

RELACJE: co jest cięższe? co jest większe? co jest droższe? co cieplejsze?

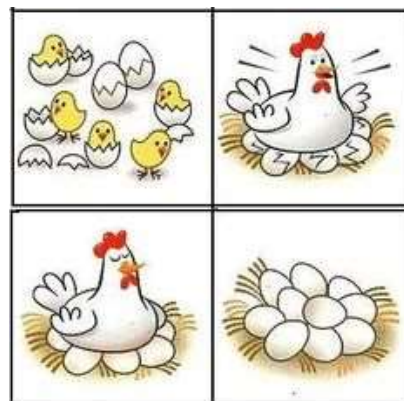

RELACJE PRZESTRZENNE

RELACJE CZASOWE: Co było wcześniej?

MYŚLENIE PRZEZ ANALOGIĘ. POSZUKIWANIE REGUŁY

Poszukiwanie reguły to również udzielanie odpowiedzi na pytania: dlaczego? np. dlaczego dzieci nie mogą prowadzić samochodu? Dlaczego nie wolno krzyczeć w lesie?, itp.

RELACJE PRZYCZYNOWO - SKUTKOWE czyli coś jest przyczyną czegoś np. dlaczego chłopiec płacze?

HISTORYJKI OBRAZKOWE dostrzeganie zależności czasowych i przyczynowo – skutkowych.

